

Belgrad, 18. marca. (Izv.) Včeraj je krajevni odbor radikalne stranke razpravljao o aferi Pribičević—Hercigonja. Po daljši debati je soglasno sklenil pozvati klub radikalnih poslancev, da sprejmejo resolucijo, v kateri izjavljajo: Radikalni poslanci ne morejo s Pribičevićem tako dolgo sedeti v vladi, dokler pred sodiščem ne dokaže, da je neutemeljen in neresničen očitek, da bi bil on duševni povzročitelj umora ministra Draškovića. Ta sklep odbora je v vseh političnih krogih vzbudil veliko senzacijo.

Sedaj pa ne pozabimo, da se je komunistična stranka v Jugoslaviji ustano-

vila temeljem svojega programa javno, ob prisostvovanju vladnega zastopnika in v soglasju z obstoječimi zakoni. Svoje tiskovine in liste je izdajala istotako javno, zakonitim potom, svoje shode, svojo organizacijo, svojo propagando je istotako vodila javno in v smislu zakonov. Njene občinske in državnoborske mandate so odobrile zakonite volivne komisije in vsi drugi zakoniti oblastveni činitelji. Kako se morejo kaznovati ljudje za čine, ki jih je oblast preje temeljem zakona dovolila in potrdila? In zakaj je kaznivih samo nekaj oseb izmed tistih, ki so pri teh činih sodelovali — izmed 58 komunističnih poslancev le 10 —?

Naj omenimo še to, da v sodnih aktih o tistem zločinu, temeljem katerega je parlament izročil komunistične poslance — sklep njihovega kluba za atentat na regenta — sploh ni niti ene besedice!

Vse to so čudne stvari. Čudno je tudi to, kako je neka nevidna roka znala potlačiti ali izprevreči poročila o belgrajski komunistični razpravi, da v javnost ni prišla vsa kričeča nepotvorjena slika o tej stvari. Ali ni bila to ista roka, ki je ob atentatu in kasneje tako neumorno bila na delu, da raznese v javnost najtežje obtožbe proti komunistom?

Sedaj mora biti najpriprostejšemu državljanu jasno, kakšno vlogo je igrala najvišja državna oblast s podrejenimi organi v akciji proti komunistom. Kako se je tu teptal zakon, da ne govorimo o demokracizmu! Tu vidimo, kdo je v državi nevaren redu in miru, kdo gazi pravico. Sedaj bo tudi vsakomur jasno, zakaj vlada tako trdovratno molči na dr. Koroščevo interpelacijo zaradi komunističnih poslancev.

Pa še eno moramo poudariti! To vlado in ta režim, ki je izvršil tako sramotno, nezastidljivo nasilje nad delom proletariata, podpira jugoslovanska socialna demokracija in mu suženjsko služi! Ista socialna demokracija, ki je imela polna usta proti belemu terorju na Mažarskem, ni odprla ust proti tej krivici. To je moral storiti krščanski socialist dr. Korošec!

Akcijški odbor.

V Ljubljani se je zasnova pred dobrim mesecem akcijski odbor 22 strokovnih organizacij. Ta akcijski odbor si je za dal nalogo, staviti predloge in načrte za omiljenje druginje ter izvršitev teh predlogov s pomočjo organizacij izsiliti od merodajnih faktorjev.

Misel akcijskega odbora je bila od vseh organizacij pozdravljena ter je bila želja vseh, da stojijo organizacije složno v boju proti druginji.

Toda že od početka se je ta akcijski odbor zdel nek monopol socialpatriotov ter narodnih socialistov; mi smo to mirno trpeli, samo da ne bi dali povoda prepričanju in bi ostala fronta delovnega ljudstva složna vsaj v vprašanju druginje. Kljub temu, da so socialdemokratski in narodnosocialistični voditelji iskali vsako priliko, da najdejo povoda, se nas iznebiti, smo trpeli vse ne-kvalificirane napade na krščanstvo in na organizacijo, samo da ne kršimo sloge.

Socialdemokratskim voditeljem to ni bilo po volji. Iskali so vzroka, da se nas, ki zastopamo najmočnejšo slovensko stanovsko organizacijo, čimprej iznebijo, da se

na tak način iznebijo kontrole in v kalnem lovijo s svojimi demagoškimi frazami nepoučeno delavstvo.

Vzrok so našli na protidraginjskem shodu v Trbovljah. Očitajo mi, da sem na tem shodu nastopal proti dogovoru. V čem je obstojal ta dogovor, mi ni znano: vem le to, da je smel vsak govornik govoriti četrt ure.

Tu sem res grešil, ker sem govoril več kot četrt ure. To pa radi tega, ker je bil shod zadnji hip preložen na 3. uro popoldne (in ne na pol 4., kot je bil prvotno določen). Ko sem prišel na zborovališče, sem takoj predsednika Zupančiča naprosil, da mi da zadnjemu besedo, prvemu pa g. Svetk. Ker pa g. Svetka le ni bilo in ni bilo, so mene pozvali, da tolmačim resolucijo. To sem storil.

Zdelo se mi je pa ravno tako važno kot govoriti o vsebini resolucije, govoriti o izvedbi. In to sem naglasil, — kot v Zagorju! — da pisane resolucije ne pomagajo nič, dokler na merodajnih mestih ni ljudi, ki bi jih izvedli. Dokler imajo vlado v rokah ljudje, ki so proti ljudskim interesom, je vsaka taka resolucija le pesek v oči — delovnemu ljudstvu. Ljudstvo naj se zave, da ima le parlament — nikjer in nikdar drugod! — tisto moč, ki lahko izsili ljudstvu potrebne in koristne zakone.

Če mi socialdemokratski voditelji to očitajo za demagogijo, ne morem drugega, kot da zavrnem ta očitek — nanje. Govoriti o nebesih, je lepo — a koristno in potrebno je, govoriti o poti, ki vodi tje.

Socialdemokratski voditelji mi očitajo, da sem kršil disciplino radi tega, ker sem se zavzel za resolucijo, kot jo je predlagal neki trboveljski rudar. Zavzel sem se v toliko, v kolikor sem povdaril, da je vseeno, kaka formulacija se sprejme. In ne razumemo, zakaj bi trboveljski rudarji svojega protesta proti druginji ne smeli po svoje povedati, dokler govorijo stvarno.

Zdi se mi, da socialdemokratskim voditeljem ni toliko za akcijo proti druginji, kolikor zato, da »masac« gleda vanje kot v svoje rešitelje, v svoje komandante. »Masac« mora po njihovem parirati.

Če so to povodi, kot ste jih označili, da izključujete Jugoslov. strokovno zvezo iz akcijskega odbora, ne moremo drugače, kot da še enkrat povemo: Vam ni za resno delo proti druginji, ker potem ne bi gledali na formalnosti, nego na stvar, vam je na tem, da zaenkrat preslepitate ljudstvo s frazami, ga s tem zamotite, da njegovo zavest, ki se vedno bolj vzbuja, uspravate. Ne moremo se vzdržati suma, da li niste zato — najeti. In če že ne zato, pa morda zato, da razbijate enotne fronte, razbijate koalicije, ker odrekate drugim svobodno besedo.

Ljudstvo vašo igro spoznava in bo obsodilo one, ki so hote, namenoma in po narčtu razbijali enotno fronto delovnega proletariata.

Frane Sušnik.

Kadičev memorandum.

Belgrad, 18. marca. (Tukajšnje »Vreme« poroča, da se je kadičev memorandum informiralo pri zunanjem ministru, kjer je dognalo, da je Hrvatski blok v resnici odposlal italijanski vladi memorandum. Ker pa italijanska vlada ni predložila memorandumu vrhovnemu svetu, isti tudi ni o njem razpravljala.

Vera in šola.

Vojna je v temeljih razkopala nežne kalice človeštva. In to predvsem pri mladini, ki je bila skozi štiri leta brez varstva očetov in prepuščena kvarnim vplivom izrastkov soldateske. Zle posledice se čutijo predvsem na šolskem polju, kjer se kažejo skrajno nepovoljni učni uspehi. Na seji višjega šolskega sveta dne 16. t. m. je poročal na podlagi natančno sestavljene statistike o učnih uspehih in neuspehih nadzornik dr. Wester, ki je mimogrede povedano — naprednega mišljenja. Ta gospod, ki mu gre kot našemu političnemu nasprotniku še vsaj od naše strani popolna verodostojnost, je ugotovil, da je med srednjimi šolami dosegla najboljši uspehe knezoškolijska gimnazija v Sent Vidu nad Ljubljano, ki izkazuje 88 odstotkov spričeval z zgolj pozitivnimi reči. Med učiteljskimi pripravnicami pa prednjačita pripravnica šolskih sester v Mariboru, ki izkazuje 99.1 odstotkov pozitivnih spričeval ter uršulinski zavod v Škofji Loki, ki izkazuje 98.7 odstotkov pozitivnih spričeval.

Ta ugotovitev priznanega šolnika je silen udarec v obraz večini višjega šolskega sveta, ki hoče odpraviti celo šolske mase, ki pospešuje sokolsko in svobodomiselno vzgojo otrok in ki po svoji publicistiki neprestano napada duhovščino in pa učitelje, verne katoličane, označujoč jih za mračnjake in nazadnjake. Mislimo, da pove gornja ugotovitev več kot vse drugo: Stariši, učitelji, profesorji! Bodite verni! Živite po sv. veri in vzgajajte mladino v strahu božjem, — pa boste imeli uspehe na šolskem polju, pa tudi drugod in pa čez leta — narod poštenjakov, ki ga ne bo ustvaril noben drug prerod razum versko-nravnega!

Moratorij bo sprejet.

Belgrad, 17. marca. (Izv.) Predsedniku demokratskega kluba Ljubi Davidoviću je izjavil Nikola Pašić, da bo radikalni klub glasoval na seji 20. t. m. za moratorij. — Iz tega je razvidno, da so vladno krizo za enkrat potlačili. V političnih krogih govore, da bo nekaj radikalov pro forma glasovalo proti moratoriju, večina pa je itak zadržana.

Belgrad, 18. marca. (Izv.) Klubi vladnih poslancev so se dne razpravljali o zakonu glede odgoditve plačil v inozemstvu. Kakor se govori, so sklenili, da puste svojim poslancem popolno svobodo, da glasujejo za ali pa proti zakonu. V vseh političnih krogih se z velikim zanimanjem pričakuje poteka seje v ponedeljek, kjer pride kot prva točka na dnevni red zakon o moratoriju. Pred sejo skupščine bodo vladni klubi imeli sejo, na kateri bodo temu zakonu zagurali večino.

Belgrajske vesti o Albaniji.

Belgrad, 18. marca. »Tribuna« poroča, da je v Tirano prišel neki višji bolgarski general, ki se popolnoma mirno spreha v družbi italijanskih častnikov po mestu. Baje se pripravlja zopet neka večja akcija istočasno z akcijo bolgarskih četašev v Macedoniji, kamor je po nekaterih vesteh dospel Todor Aleksandrov, glavni organi-

yator nezadovoljnejšev v Macedoniji. — Priporočiti je treba, da se morajo vesti belgrajskih listov o zarotah na vseh straneh, ki so jih ti listi v zadnjem času polni, vzeti s precejšnjo rezervo.

Socialisti nesreča za delavstvo.

Tržič, 17. marca.

Vse tržiško delavstvo se že precej časa giblje, da se mu povečajo plače pri vedno naraščajoči druginji, le predilniško delavstvo, kjer imajo odločilno besedo socialisti, je zadovoljno, kljub temu, da je to delavstvo najslabše plačano poleg tega, da največ ur dela. Seveda molčijo rdeči voditelji, ker sami dobro zaslužijo, zato pa molči tudi vse drugo rdeče pobarvano delavstvo, kljub temu, da trpi gmotno in moralno škodo. Obžalovati je, da je to delavstvo še vedno tako zaslepljeno, da se da voditi od brezvestnih ljudi, da naseda na njihove li-manice in misli, da je sito, ako zabavlja čez »farj« in pa blati »črno organizacijo«. Tako delavstvo nevede blati svojo pravo delavsko organizacijo, ki mu hoče pomagati iz tega mizernega stanja, nasprotno pa podpira svoje škodljivce.

Krš. soc. strok. organizacija je imela v Tržiču zadnji čas več pogajani, katerih pa se socialisti, ti delavski srečenosci, niso hoteli nikdar udeležiti, ker bi najrajši videli, da bi delavstvo ne bilo doseglo tistega, kar je doseglo. Vprašamo, ali je to lepo: gledati svojega sodelavca, ki se bori za izboljšanje gmotnega stanja celokupnega delavstva, poleg tega ga pa še prezirati in zasmehovati? To je škandal in velik madež za vso socialno demokracijo v Tržiču.

Pozivamo pa javno socialistično strokovno organizacijo, da ukrene kaj za predilniško delavstvo, kateremu so socialistični pristaši še pred kratkim obljubovali, kaj bo vse dobili tisti, ki bo postal član njihove organizacije!

Konjunktura je dobra, zato pomagajte delavstvu takrat, ko je to mogoče. Kadar se bo začelo zopet delati samo za skladišče, potem podjetje ne bo povišalo plač, delavstvo pa bo naprej trpelo.

Delavstvu pa kličemo: spreglej, kam so že prišli nekateri tvoji materialistični voditelji, ki jih vodi stremljenje, da je prvo lasten žep in lasten trebuh in nebesa na zemlji najprvo zanj — čeprav na delavčev račun!

Delavstvo, zapusti take ljudi in pridvi v kršč. soc. strok. organizacijo, ki je radi delavstva in zanj dela odkrito in pošteno!

Podpore za gledališča.

Belgrad, 17. marca. (Izv.) Druga sekcija finančnega odbora je sklenila, da se dovoli gledališčem podpora, kakor jo predvideva proračun. Dobe: belgrajsko 6 milijonov, ljubljansko 1,900.000, sarajevsko 450.000, mariborsko 400.000, osiješko 750 tisoč, splitsko 500.000, varaždinsko 50.000, novosadsko 800.000. O zagrebškem gledališču bo razpravljala sekcija na prihodnji seji.

Belgrad, 18. marca. (Ijvirno) Finančna sekcija ej sklenila, da dobi zagrebško gledališče 22 milijonov kron podpore.

Tuncel.

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Mlakar.

»Allan, ali ne bi zakurili?«

In Allan je odgovoril:

»All right! — Prav!«

In Maud se je zazdelo, da je že ta čas ljubila njegov glas, njegov globoki, topli glas, ki mu je brnel v prsih. Pa je gledala, kako je Allan zanelil ogenj. Kako je tiho, neopaženo od nikogar, lomil in drobil dračje, kako je delal! Videla je, kako je počenil z zavihanimi rokavi pred ogenj ter ga oprezno pihal, in naenkrat je odkrila, da nosi na desni roki med lakljo in zapesjem rahlo-modro tetovirano znamenje: kladivi navskriž. Opozorila je na to Grace Gordon. In Grace Gordon (ona, ki je pred kratkim povzročila škandal v svojem zakonu) jo je začudeno pogledala in dejala:

»Don't you know, my dear?« — »Ali ga ne poznate, moja draga?«

In pripovedovala ji je, da je ta Mac Allan »divji jahalec unce Toma« ter pripovedovala ji je romantično mladostno dogodbo tega rjavlega pegastega mladeniča. Pa je klečal na zemlji, ne da bi se brigal za klepetanje veselih ljudi okoli sebe, ter pihal v ogenj; ljubila ga je tisti hip. Gotovo ga je, samo vedela ni, do danes. In Maud se je popolnoma predala svojim občutkom do Maca. Spominjala se je svoje čudne zasnubitve, poroke, prvih mesecev v zakonu. Potem pa je prišel čas, ko je imela priti, in prišla na svet, majka Edith. Nikoli ne bi mogla pozabiti Macove skrbi, tiste nežnosti in vdanosti ta čas, ki je za vsako ženo merilo moževe ljubezni. Pokazalo se je, da je Mac skrben, plašljiv otrok. Nikoli ni bil mogla pozabiti teh hipov, ko se ji je razodelo, kako je bil Mac res dober! In skozi njeno srce je zavalovil lopel val ljubezni in zaprla je oči. Obrazi, spomini so se potopili in glasba jih je odvela. Nič več ni mislila, bilo je eno samo občutje...

Bučanje, kakor da se podirajo zidovi, ji je naenkrat udarilo na uho; zbudila se je ter globoko zasopla. Sinfonije je bilo konec. Mac je bil že vsal ter se pre-

legnil, opirajoč se na naslon. V parketu je bučalo in odmevalo.

In Maud je vselja, nekoliko omočena in prevzela, ter začela naenkrat divje ploskati.

»Ploskaj vendar, Mac!« je kričnila vsa iz sebe in obraz ji je ves plamtel v navdušenju.

Allan se je smejal njeni nenavadni razburjenosti ter udaril parket glasno z rokama, da bi ji napravil veselje. »Bravo, bravo!« je klicala Maud s svojim čistim, visokim glasom ter se sklonila daleč čez ložni zaslon; oči so ji bile solzne radi razburjenja.

Dirigent si je obrisal suhi, od izmučenja bledi obraz ter se vedno in vedno nanovo priklanjal. Ko se pa ploskanje le ni hotelo nehati, je z razproširimi rokami pokazal na orkester. Ta skromnost je bila gotovo hinvščina ter vzbudila v Allanu neizbrisen sum proti umetnikom, ki jih ni mogel smatrati za cele ljudi ter jih, odkrito rečeno, smatral za nepotrebne, Maud pa se je priključila vsa prevzela novemu viharju.

»Moje rokavice so počile, glei, Mac! Kakšen umetnik! Ali ni bilo čudovito?«

Okoli usnih je imela poteze blaženosti, njene oči so se lesketale svello kot jantar, in Mac je našel, da je lepa v svoji ekstazi. Smehljaj se je ter odvrnil, nekoliko bolj brezbrizno, nego je sam hotel:

»Da, izreden deček!«

»Zenij jel« je vzkliknila Maud ter navdušeno ploskala. »V Parizu, v Berlinu, v Londonu nisem nikoli kaj takega slišala!«

Prenehala je ter se obrnila k vratom, kajti arhitekt Hobby je stopil v ložo.

»Hobby!« je vpila Maud, še vedno ploskajoč, ker je hotela, kakor lisoč drugih, dirigenta še enkrat prikljcati. »Ploskaj, Hobby, mora še enkrat priti! Hipi hipi! Bravo!«

Hobby si je zalisnil ušesa ter razposajeno zabrlizgal kakor pocesni paglavci.

»Hobby!« je zavpila Maud. »Kako se moreš predrzniti!« In je razljučeno udarila z nogo ob tla. V tem hipu se je dirigent, ki mu je pol kar curil s čela, z žepnim robcem ovilim na filniku, snet pokazal. Ploskala je iznova kakor zbesnela.

Hobby je počakal, da je trušč prenehal.

»Ljudje so popolnoma poblazneli!« je slednjič dejal z jasnim smehom. »Kaj takega! Jaz sem žvižgal, samo da bo večji šunder, Maud. Kako je kaj, deklica? And how are you, old chap?« — »... deklica? In kako je tebi, stara bajta?«

Sele sedaj so imeli čas, da so se prav pozdravili.

To trojico je v resnici vezalo odkritosrčno in prav redko pristrčno prijateljstvo. Allan je dobro vedel, za prejšnje razmerje Hobbyjevo do Maud, in četudi o tem nista nikoli zinila besedice, je ravno to dajalo razmerju med obema možema posebno toplino in mik. Hobby je bil še vedno nekoliko zaljubljen v Maud, pa je bil toliko obziren in dovolj moder, da se ni dal spoznati. Toda njen zanesljivi ženski instinkt se ni dal preslepiti. Hobbyjevo ljubezen je uživala s tihim zmagoslavjem, ki se ji je včasih bralo v njenih toplih rjavih očeh, in vračala mu je odkritosrčno sestrinsko nagajanje. V različnih življenjskih položajih so si izkazovali vsi veseli, da more drug drugemu kaj koristiti, medsebojne usluge in posebno Allan je čutil napram Hobbyju veliko hvaležnosti: saj mu je bil Hobby pred leti preskrbel za tehniške poizkuse in zgraditev tovarne peldeset tisoč dolarjev ter mu za to vsoto jamčil z osebnim poroštvom. Dalje je Hobby zadnje tedne zaslopal Allanove interese pred kraljem železnice, Lloydom, ter posredoval pri dogovoru za sestanek. Hobby bi bil za Allana vse storil, kar bi bilo le mogoče, kajti občudoval ga je. Že v času, ko Allan še ni bil ničesar drugega usvaril kakor svoje diamantno jeklo, je Hobby dejal k vsakemu svojemu znanцу: »Ali pa sploh poznate Allana? ki je iznašel olanit? No, boste že še slišali o njem!«

Prijatelja sta se na lelo večkrat videla. Allanova sta prišla v New York ali ju je Hobby obiskal v Buffalu. Politi so redno prebili tri tedne skupaj na njenem skromnem posestvu, na farmi Berkshirebrook v Berkshire-Hillih. Vsako svidenje je bilo zanje velik dogodek. Čutili so se tri, štiri leta poslati nazaj v preteklost in vse one vesele in pristrčne ure, ki so jih bili preživeli skupaj, so spet oživele v njih srcih.

najmanjši gradbeni sezoni prezaposlena, tako, da bi vsled tega trpelo hitro gradnje hiš. Da se temu odpomore, se je ustanovila »Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28. Ustanovitelji, sami solidni in dobro izvežbani strokovnjaki so si nadeli nalog, čim ceneje izvrševati v te stroke spadajoča dela in bodo s svojimi solidnimi cenami in izvrstnim delom dokazati, da je mogoče tudi v teh razdrapanih časih odjemalce popolnoma zadovoljiti. Posebno opozarjamo na kleparsko in krovsko delavnico, ki ima na razpolago najbolj za to stroko izvežbane delavce. Zadruga ima za galanterijsko delo in popravila posebni oddelek, ter bo te od največjih do najmanjših izvrševala zelo ceno hitro in po željah naročnikov. Zadruga ni ustanovljena v spekulativne svrhe, zato jo vsem priporočamo.

Socialni vestnik.

o Iz statistike stavk. Po statistiki ministrstva za socialno skrbstvo je bila v listopadu lanskega leta na Češkem v 34 zavodih delavska stavka, katere se je udeležilo 4950 delavcev, a v 6 podjetjih je bilo 350 delavcev odpuščenih. Delavci so zaradi stavk imeli 903.000 č. K škode.

o Nemški delodajalci. Minole dni je zborovala v Kolinu zveza nemških delodajalskih organizacij. Posamezni govori kažejo, da nemški delodajalci ne zapira ušes pred glasovi časa. Prof. dr. pl. Wiese je v svojem govoru med drugim rekel: »Marksi- zem je mrtev, toda ostalo je po njem nekaj živega: veliko svarilo, svarilo pred izkoriščanjem. Tega svarila ne izgubimo nikdar izpred oči: Ne izkoriščaj! Vsakemu svoje, toda nihče ne sme biti predmet izkoriščanja.« — Deželni poslanec dr. Kalle je govoril o gospodarski in socialni politiki v

službi narodnega občestva ter rekel med drugim: »Veliki cilj naše soc. politike mora biti dosega sporazuma med delodajalci in delojemalci. Pri tem je pa vse ležeče na praksi, na tem, da so delodajalci prežeti soc. smisla in dušeslovnega razumevanja za potrebe delojemalcev. V to je pa predpogoj osebno občevanje. Proč s kastovstvom! Kot človek se moramo skušati približati človeku. Misel delovnega občestva se mora čimdalje bolj uveljaviti.« Takega duha bi se morali navzeti tudi naši delodajalci, predvsem pa največji med njimi: država ozir. nositelji njene oblasti.

o Javna blaginja in delavstvo na Nemškem. Delavstvo na Nemškem je spoznalo, da v socialnem skrbstvu ne sme igrati samo vloge prejemalca, ampak da mora tudi krepko sodelovati, prevzeti celo vodstvo. Najprej so to misel izvedli socialisti, ki so si ustvarili mogočno blaginjsko organizacijo, katera ima v socialni politiki in blaginjskem skrbstvu sploh vodilen vpliv. V zadnjem času si je pa tudi krščansko delavstvo ustanovilo lasten centralni blaginjski odsek, ki naj organizira in vodi blaginjsko skrbstvo. V odseku so štirje zastopniki krščanskih strokovnih organizacij in po dva zastopnika katoliških in protestantskih delavskih društev. Odsek je osvojil načelo, da delavski blaginjski odseki sami ne bodo praktično izvrševali blaginjskega skrbstva, ampak bodo le podpirali že obstoječa karitativna društva. Predvsem hočejo izšolati vrsto delavcev in delavk, ki naj prevzamejo glavna ali postranska mesta v blaginjskih korporacijah in občinskih upravah. Centralni odsek ima svoj sedež v Berlinu ter je priredil v zadnjem času prvi blaginjski tečaj za člane svojih organizacij.

o Podpore brezposelnim v češkoslovaški republiki. Ministrstvo za socialno skrbstvo je dovolilo izplačati podpore nezaposelnim po natanko izvršenem uvaževanju

njih imetja in družinskih razmer. Pri razdeljevanju podpor se bodo jemali v poštev samo oni delavci, kateri so bili odslovljeni iz tvornice, nikakor pa ne delavci, kateri so bili odpuščeni iz drugih zavodov, zlasti ne poljski delavci. Podpore bodo dobivali pač tudi oni delavci, kateri so bili odpuščeni iz stavbnih podjetij, pa niso mogli nikjer dobiti dela.

o Spor v kovinski industriji v Češkoslovaški. Zadnji petek se je vršila plenarna seja zaupnikov kovinarskih zavodov ob udeležbi strokovnih central ter 300 poverjenikov kovinarskih zavodov Vel. Prage, Kladna, Slanega, Mlade Boleslave, Plzna in Kraljevega Dvora pri Berounu. Tajnika Hampl in Mimra sta naznanila besedilo pisma, v katerem delodajalci odpovedujejo mezdni del s kolektivnim dogovorom. Po debati, v katero je posegel svet poverjenikov, je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva industrijalcev za zmanjšanje mezd odklanja.

Brezposelnost v Avstriji. Dunajska delavska zbornica je z ozirom na rastočo brezposelnost sklenila, naj se z velikim investicijskim posojilom začne obnovitvena dela. Podpora brezposelnim naj se zviša. Sedaj je na Dunaju 35.000, na Zg. Avstrijskem 7000, na Štajerskem 2000 in v dun. novomeškem okraju 8000 brezposelnih.

Gospodarstvo.

— Koliko bankovcev kroži danes v češkoslovaški republiki. Kakor se da posneti iz češkega bančnega izkaza, je padlo kroženje bankovcev v prvem tednu meseca marca za 255 milijonov, tako da kroži danes bankovcev za 10.488.000.000 č. K.

— Nemška strojna industrija v Avstriji. Nemčija ponuja Avstriji: motorje, stroje in avtomobile, ki so cenejši kakor avstrijski. Vidi se, da so produktivni stroški na

Nemškem v raznih panogah industrije enotno manjši kakor v Avstriji, okolnost, ki je odločilna za avstrijski izvoz, ker je skoraj 80 odstotkov vseh izdelkov avstrijske strojne industrije določenih za izvoz v inozemstvo.

— Češki rudarski in kaolinovi zavodi. Ta delniška družba v Pragi je imela dne 3. t. m. redno sejo delničarjev pod prvoseds- tvom Fr. Hanuša. Predložena bilanca za l. 1921. izkazuje čistega dobička 1.213.869 čK, iz katerega se je sklenilo izplačati 15 odstotno dividendo, t. j. 30 čK.

Velikoprški proračun. Te dni je osrednja upravna komisija Velike Prage odobrila proračun za tekoče leto. Stroški so proračunani na 302.192.787 K, dohodki pa na 302.235.298 K, tako da preostane 42.511 K. Proračun določa za socialno skrbstvo 12.587.309 K, za zdravstvo 83.084.503 K, za šolo, znanost in umetnost 12.437.381 K.

Naša društva.

d Šentjakobska prosveta. V nedeljo, 19. t. m. ob sedmih zvečer bo predavanje »o čudoviti deželi Egipt«. Predaval bo nekdo, ki je bil tam. Predavanje bo pojasnjevalo mnogo lepih, barvanih slik.

d Seja ljubljanskega orlovskega okrožnega sveta se vrši v ponedeljek, 20. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Društvenem domu na Viču.

d Šentpeterski Orel v Ljubljani ima nujno in važno sejo v nedeljo ob pol 11. uri dopoldne. Odbor in vaditeljski zbor naj se seje polnoštevilno udeleže. Bog živi!

d Šentpetersko prosvetno društvo. V ponedeljek dne 20. t. m. točno ob 8. uri zvečer predava g. kanonik Sušnik. Vabimo k obilni udeležbi.

»Novi čas« v vsako hišo!

Najstarejše konsumno društvo na Slovenskem je

I. ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani, Kongresni trg 2.

V svojih številnih podružnicah po vseh delih slovenske dežele nudi članom najboljše in najcenejše manufakturno, specerijsko in drugo blago. — Za varčevanje skrbi poseben oddelek, ki sprejema hranilne vloge po 5 %. Vloge sprejema vsaka podružnica. — Novi člani se lahko priglase pri podružnicah, ali pa v centrali na Kongresnem trgu 2. Prijatelji in tovariši! Bodimo zavedni konsumarji!

Perilo je pri sedanjih draginjah nenadomestljivo. Ali vporabljaš pri pranju milo, katero mu ne škoduje in ga ne razjeda? Ali vporabljaš

GAZELA MILO?

Za pleskarska in ličarska dela

se najtopleje priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Tone Malgaj

pleskar in ličar :: Ljubljana :: Kolodvorska ulica 6.

Blagovolite otvori-
ritev nove trgo-
vine z železnino
in stroji na de-
belo in drobno

Pozor!

Šošterič, Petan & Erker
v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 20

Pozor!

na znanje vzeti, katero slav.
občinstvu, obrtnikom, posebno
pa trgovcem na deželi pri na-
kupu posebno priporočamo!

Širite „NOVI ČAS“

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Urednik in odgovor. urednik Fr. Kremžar.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

F. BRUMAT Ljubljana

Usakovrstno manufakturno in
tiskanje
po konkurenčni cen.
Mestni trg 25. I.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. (tik za frančiškansko cerkvijo)
obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

3%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica
in je imela koncem decembra 1921 nad 100 milijonov kron vlog in
nad 1.100.000 kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo
na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Prometni zavod za premog

d. d. v
LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in
domačo uporabo ter kovaški in črni premog

Naslov: **Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ul. 19**

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskomptna banka

ustanovljena l. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Akcijski kapital K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle
najkulantneje.